

—Stackars alla civilister
som blir bortklemade
på bekväma

DUX

madrasser

**OSBY
SÅGVERKS AB**

— Trävaror i parti och minut —

Telefon Osby 211

**NILS HEIME
AKTIEBOLAG**

Trävaror en gros & export

Telefon 27020, 27021, 15760, 32623
MALMÖ

KRONOGRAFEN

— universalinstrumentet —

- ◆ NORMALUR
- ◆ TIDTAGARE
- ◆ AVSTANDSMÄTARE
- ◆ HASTIGHETSMÄTARE

I våra butiker kan Ni välja bland ett flertal
högklassiga schweiziska precisionakronografer

A S U

A.-B. Svenska Urdepoten

Malmö - Stockholm - Göteborg - Hälsingborg

Egon Westrell AB., Malmö.

Import Export

Hälsingborg 1948 - Norra Skånes Tryckeri

SNAPPHANEN

Tidskrift för Kungl. Skånska trängkårens kamratförening

Julnummer 1948 - Årgång 6

Pris 75 öre

Gynna våra annonsörer

RINGKOMPANIET

i Hösleholm AB
Telefon "NAMNANROP"

PERSONBILAR
LASTBILAR
TRAKTORER
GUMMIVERKSTAD

Uppvakta henne
med ett

Kvalitets-Ur

från

Lindbeck & C:o

Telefon 494

Uppvakta med en
BOK
på högtidsdagen!

Vänd Eder till

Hånells Bokhandel

CARL PETERSSONS
Blomsterhandel

Telefon 89

UNIFORMS-
och
CIVILA
MÖSSOR
HATTAR
PALSVERK

**Edvin
Andersson**

KAPPOR, DAMKONFEKTION & MANUFAKTUR
köpes bäst hos

HULDA BERGSTRAND

Första Avenyen 5

Nybyggda fastigheten vid apoteket

Tel. 30

Hösleholm

Tel. 30

Kompletteringsmöbler,

MÖBLER i olika stilarter

MATTOR

GÄRDINER

köpes fördelaktigast i

S. Andersons

Telefon 41 och 641

Ett foto från
LINDHOLMS

är alltid en välkommen
gåva

Stor sortering av
RAMAR och ALBUM

Framkallning och
kopiering

1:sta Avenyen 5
Telefon 1088

Arvid Nilsson

UR & OPTIK

1:sta Avenyen 5
Telefon 1634

HÄSLEHOLM

Kvalitets-UR
ARBETE

Säg det med blommor

från

IRIS BLOMSTERHANDEL

SNAPPHANEN

TIDSKRIFT FÖR KUNGL. SKÅNSKA TRÄNGKÄRENS KAMRATFÖRENING

Redaktör: Kapten Birger Brunnby
Annanschef: Fanjunkare Lennart Svensson
Ekonomi- och
distributionschef: Fanjunkare Carl Linell

DÅ JAG NU fått tillfälle skriva ett par rader i Snapphanen, ber jag att till alla dess läsare få framföra ett varmt tack för det gångna året. Till den i tjänst varande personalen ett tack för gott arbete, och till kamratföreningens medlemmar ute i bygderna ett tack för det intresse Ni nu som alltid visat T4.

GOD JUL

GOTT NYTT ÅR!

H. Hagberg

Omslagsbilden: T4 I VINTERSKRUD

Innan Ni bläddrar vidare

har redaktionen en glädjande nyhet att meddela. Snapphanen kommer från och med nästa år att utges med fyra nummer, under förutsättning att pappersransoneringen medger det. Det betyder alltså en fördubbling jämfört med antalet i år. Redaktionen skall inte spara sig någon möda att göra tidningen så

underhållande och innehållsrik som möjligt, trots den ökade arbetsbördan. Vi vill dock icke underlåta att uppmana läsekretsen att hjälpa oss i denna strävan. Skriv gärna till oss, kritisera och ge förslag till artiklar och medverka därmed till att ge oss alla en god och underhållande läsning.

Red.

Något om bygden nordöst Hässleholm

Här berättar fönjunker L. G. Lundgård om gamla kända platser i Göingebygden. Han röjer en imponerande historisk vetenskap om de namn vi är vana att betrakta endast som benämningar på fältkartan.

Som så många gånger förut rullar T 4:s övningskompanier nordöstut. Denna gång skall fienden hejdas vid Tydingen och Luhrsjön. Sjuktransportbilens motor spinner mjukt allt under det vi närma oss Almaåns buktande vattenlinje. Vi färdas genom trakter, där den nordskånska naturen helt synes ha svikit sin lynnesart. Medan jag försjunker i funderingar över denna bördighetens oas mitt uppe i det höglänta Göinge, står det plötsligt klart för mig, att här inte alltid sett ut så här. De släta fälten öster om Stoby med sina genomkultiverade åkrar och välmående gårdar togo sig säkerligen helt annorlunda ut för något hundratat år tillbaka, innan alla småbackar nivellerats av generationers plogar och storskiftet sprängt byarna och strött ut gårdarna.

Kolonnen passerar Almaån, vars fåra vidgats av höstens rika nederbörd. Kvarnfallet vid den gamla Laxbrokvarnen, den lär finnas omnämnd redan i medeltida köpehandlingar, har av det rika vattenflödet förlänats en fyllig stämma, som ekar helt majestätiskt mellan strändernas täta dungar av al och sälg. Nu öppna sig de kuperade vidderna kring Sandby med sin ram av uddig barrskogskontur. Det vilar icke samma betagande charm över landskapet nu, som över sommarens vajande sädesfält och blomsterkransade ångar, genom vilket ån plöjer sin muntert glittrande fåra.

Vi passera Sandby med sin Kungsgård. Den förtjänar sitt eget kapitel. Den är nämligen ett av de skånska herresäten, som bevarat sin prägel av sexton hundratat i det närmaste oförändrat. Utan att egentligen äga en historia, erinrar den gamla kungsgården genom de många historiskt klingande namnen i sin

ägarelängd om viktiga och avgörande skeenden i Danmarks och Sveriges historia. Här residerade en av nordiska sjuårskrigets mest namnkunniga fältherrar Sten Bille till Vanås. Namnet Nils Skytte, som är förknippat med det skånska krigets snapphaneräster har väl också klingat under de vitmenade bjälkarna. Eric Fröberg, den tappra karolinen, som kämpat vid sin konungs sida i Bender, njöt här sin välförtjänta vila efter alla vidrigheter han upplevt under stormritter i vårt stormaktsvälde solnedgång.

Den nuvarande manbyggnaden på Sandby är, såsom inskriften över huvudingången angiver, uppförd år 1600 av befallningsmannen i Skanderborg i Jylland, Peder Mundt. Om hans arvtagerska, fru Viveca Griis har en samtida minnestecknare yttrat, att hon var en "slet husholder, der havde ondt av at holde sig over vandet". Härav kan man förstå, att hennes ekonomi inte torde ha varit alltför lysande.

Det ståtligaste minnesmärket av Sandbys många herrar, har ägnats åt den historiskt okände Reinhold von Boynebyren, som omgiven av sina sexton anor, från sin gravsten på kyrkomuren, kritiskt betraktar det senfödda släkte, som färdas fram på hans forna domäner. Den gamle slagskämpan tröder oss genom skulpturen livs levande till mötes, den satta robusta gestalten, det biatra skäggramade ansiktet och den seniga näven, som energiskt griper om svärdfästet, ger oss en ypperlig bild av det sextonde århundradets feodalherrar, om vilka det blivit sagt, att deras livsåskådning var så enkel, att den kan uttryckas med orden: man tager det man inte haver.

Terrängen mellan Luhrsjön och Tydingen har varit en av medelpunkterna för de skånska krigshändelser-

Motiv från Luhrsjön.

na. I århundraden redo krigareskaror genom bygden i båda riktningarna. Från Hästveda utgick signalen till den blodiga inbördesfejd, som för alla tider inskrivit Göinges namn i historien. Det var prästen i Hästveda och Farstorp, Sigvard Jönsson, som vid vårmärknaden i Röinge 1676, offentligen manade Göingehäradernas allmoge att gripa till vapen för att befria sig från det svenska herradömet. Det blev en flammande våldelig krigiska prästen lyckades tända. Freden kom emellertid i sinom tid och folkstämningen vände sig. När Stenbockens getapojkar under befäl av general Buren-sköld i februari 1710 angrepp danakarna vid Räfninge kunde dåvarande kyrkoherden i Hästveda, Lars Frost, anteckna i kyrkoboken: "Lördagen den 12 kom vår armé från Osby och satte sig här i Hästveda, och kom flera till om söndagen och dito flera om måndagsmorgonen. Men om söndagen strax de första av armén voro framkomna till Hästveda, förnummo de, att de danske, omkring 300 man voro i Räfninge. Och strax gjorde sig de våra redo att angripa dem samt finga skönt byte av de danske. En hop blevo totaliter dräpna, en hop blevo fångar. Gud give dem framledes lycka, som begynt är!" Träffningen i fråga lär ha varit den första egentliga sammandrabbningen mellan svenskar och danakar under Stenbocksfejden och de förras seger hade sålunda en viss moralisk betydelse för den unga, oprövade hären.

Luhrsjön med sina bokkransade stränder och sina tretton öar är ett kapitel för sig, ett naturens härligaste under. Folkfantasierna har spunnit sina trådar över den glittrande vattenytan och de många sägnerna gå både i rosenrött och svart. Numera ger sjön ganska gott om fisk, men det fanns en tid, då både göddorna och abborrstimmen voro som bortblåsta. Man sade, att detta hade sin mystiska orsak i ett dråp, som begåtts ute på sjön — det var den gamla, vanliga historien om kärlek och rivalitet. Dråparen lyckades undfly den jordiska rättvisan, men vår herre lät till straff varenda fena försvinna från sjön och det var först ett århundrade senare en gubbe från Tollarp utkämpade en strid

med gammalgäddan, som hade en bjälkes storlek och en mans krafter.

Här omkring Luhrsjön fanns ett svensksinnat parti, vars ledare var Per Torkelsson från Luhr, som när Hästvedaprästen höjde upprorsfanan på Röinge marknad, icke ville vara med om slikt. Om hans tragiska slut berättar sägnen, att ett band snapphanar förskansat sig på den lilla Tranön i Luhrsjön, varifrån de tid efter annan företogo sina rövareexpeditioner i bygden. Till bonden Per Torkelssons gård hade givetvis stigmännen ett särdeles gott öga, och en natt skedde det länge planerade överfallet. Vi äro väl ganska okunniga om dessa människors psykiska inställning till faran, men vi kunna ju föreställa oss den ångsan och oro, som under dagar och nätter behärskat invånarna i den ensligt belägna gården, mot vilka det desperata följet ute på Tranön smidde sina planer. När angreppet skedde, hade Per Torkelsson och hans husfolk fattat posto vid för ändamålet anbragta skottgluggar i väggarna och åtskilliga av angriparna finga bita i gräset för försvararnas välriktade skott. Striden var ännu icke avgjord, när Per Torkelsson begick den oförsäktigheten att sticka ut huvudet genom en av gluggarna för att överskåda läget. Detta blev hans bane. På Farstorps kyrkogård står ännu den gravsten, som restes över den hjältemodige Per Torkelsson, som i en ond tid hade mod att öppet taga parti för den hotade lagliga överheten. Inskriptionen på stenen, som bär bilden av en ryttare, lyder: "Härunder vilar sälligen begravne åbon Per Torkelsson från Luhr, vilken vart död den 25. september anno 1676".

Luhrsjöbygden är rik på minnen från de dagar, då Göinge var den hårt frestade spången mellan tvenne kämpande nationer. Den är, kan man säga, en karakteristisk Göingebygd, i sina ljusa ögonblick en ståtlig idyll, som i sin sommarfärgning har allt vad man kan begära. Det är säkerligen inte av en händelse som de bleka stadsbarnen från Malmö, här under några korta sommarveckor hämta krafter till det kommande läsåret. Bygden äger tradition och gamal kultur, betagande perspektiv, som sätta fantasien i rörelse mot gångna tiders strider.

Two människor jag aldrig glömmet

Vår pålitlige medarbetare signalisten 219 Karlzon ger oss med denna lilla berättelse en typisk bild från manöverlivet.

Vi skrev nov. -47. Kåren befann sig på en liten manöver någonstans i Sverige. Jag och en signalist till hade blivit utplacerade på en ödslig plats, som vi kan kalla för Aspås. Min kamrat, här kallad Sten, och jag skulle bygga ut en telefonlinje mellan stolpar vid allmänna landsvägen och en liten grå stuga någon meter därifrån. Det var redan mörkt då vi kommo till platsen. Men vi voro ganska vana vid att arbeta i mörker, en vana tillägnad vid föregående manövrar.

I det lilla grå huset vid vägen bodde ett gammalt par. Det var 75-årig Per Danielsson och hans maka Karolina. De voro ganska fattiga. Det enda de ägde var huset och en ko. Men denna skötte de om med verklig kärlek och omsorg. Då vi ville använda deras lilla kök till att inreda signalstation i, sade de med lite förvåning i rösten: "Ja, men vi har inte telefon och inget elektriskt ljus heller!" På detta svarade vi leende: "Det behövs inte heller. Vi har nämligen telefon själv. Vi ville bara sitta här, så vi slipper sitta ute. Det är rätt kallt därute!"

Visst fick vi vara där. De båda gamla voro idel nyfikenhet när Sten och jag drog fram våra ledningar och sladdar. Till slut hade vi linjen klar och kunde ringa upp. Jag bör kanske tillägga, att vi tidigare varit på en större bondgård en bit därifrån och frågat detsamma, som vi gjort här. Men de hade så liten plats, gnällde frun i gården. (Bara 5 rum, kök och två tamburer.) Deras telefonlinje fick vi efter många om och men använda. Det var denna linje som vi nu påkopplat.

— "Storegård", svarade en röst när jag ringde upp på fälttelefonen. — "Ja, detta är patrull 'Höken' som träffas på 15, 3 signaler. Vill fröken anteckna det? Så undrar jag om fröken har några andra militäradresser att lämna mej?" Det hade inte telefonisten, varför jag ringde av.

Efter en stund ringde jag upp igen och bad att bli kopplad till Holma, där staben var förlagd. Det tog någon sekund varefter jag hörde plutonchefens barska röst, som vanligt ryta: "Var i all sin dar har Karlzons patrull hållit hus? Det får inte ta så lång tid att upp-rätta en linje! Tänk på att det råder krig!"

På detta försökte jag invända att vi var bara två man o. s. v. men i det militära skall man inte komma med invändningar, en sak som jag många gånger bittert fått erfara.

Efter chefens utbrott följde ett lugnare samtal med vakthavande signalisten på uhrprästaben. Han kunde meddela mej en hel del upplysningar. Till slut hade jag hela min "telefonlista" klar till de olika förbanden. 21. Bilkomp. 27. Anskomp o. s. v. Jag ringde av efter att först ha omtalat vilket nr jag själv träffades på.

Nu blev det en stunds paus i telefoneringen. Vi hade tid att prata med de båda gamla. Fotogenlampan spred ett hemtrevligt sken omkring oss där vi satt runt köksbordet. Plötsligt reste sej mor Karolina upp och yttrade: — "Kanske skulle det smaka med en tår kaffe nu?" Detta läto vi inte gå ohört förbi oss utan vi bugade och tackade.

Snart puttrade kaffepetter på spisen och sedan blev det riktigt Amerika-kaffe, som sonen skiekat hem, i de små fina kopporna. Det rök och doftade gott och Sten och jag, som inte fått mat sedan tidigt på morgonen, läto oss väl smaka. De bredda smörgåsarna med sylta och korn och det hembakade vetebödet gick raskt åt. Mor Karolina trugade och slog i både påtar och tretår.

Då gav telefonen till en ilsken signal följd av två till. Tre signaler, samtalet var till oss! Jag grep luren och svarade: — "Höken!" I andra änden av tråden satt furir Lotz. Han verkade uttråkad när han sade. — "Karlzon, nu håller vi på att sammankoppla Storegård och Lönhässlet med kabelbilen. Sedan svarar både Lönhässlet och Storegård på en gång."

Jag återvände till kaffebordet då jag kom till att tänka på radiopatrullen som höll till i vägkorset 200 mtr därifrån. Vänd til Sten sade jag: — "Skulle du vilja gå ut och ta reda på vilka förband som passerat därborta?" Sten var villig att gå, han gjorde hellre det än att sköta journalerna och telefonen.

Efter en stund knackade det på dörren. Det var furir Lotz som steg in. Han hälsade på de båda gamla och därefter började han tala till mej: — "Du förstår, Karlzon, att vi har byggt samman stationerna Lönhässlet och Storegård så slipper man att ringa först Storegård, som vi ju ligger under, och bli kopplad till Lönhässlet. Du förstår?"

— "Allright!" svarade jag. Fru Danielsson kom tyst fram till oss och undrade lågmält: — "Kanske han också ville ha lite kaffe?" Det var riktat till furir

KÅRENS DAG

Varje år återkommer kårens dag — den dag då gamla och unga trängare och i fortsättningen även Tyg 3-are mötas för att se hur det är på T 4 och för att uppliva gamla minnen. I år firades dagen den 26 september. Molnen hängde regntunga i skyn, men Vår Herre bestämde att på en god sak skall man inte låta det regna. Dagen började med korum å motorförplan klockan 1145 varvid pastor Lindvall predikade. Mycket folk hade samlats och omedelbart efter korum tog gade man med T 4 musikkår i mitten till korthållsbanan, där Tyg 3 chefen kapten Troedsson i korthet orienterade om sitt förbands arbetsuppgifter, medan smeder och "mekare" arbetade i de upprättade verkstäderna. Sedan kom turen till våra terränggående fordon för vilka det gällde att taga sig genom Almaån, enär bron till nya övningsområdet ansågs obefintlig. Det var Scania, Fargo och så en liten jeep, som med varandras hjälp lyckades forcera vattendraget. Under tiden hade den lede "fi" bitit sig fast i ett backkrön uppe vid idrottspaviljongen. Egna trupper gingo givetvis till häftiga och förbittrade anfall med bl. a. eldkastare — ett fruktansvärt vapen bland det moderna krigets alla helvetesmaskiner. Ingen seger utan anfall och ingen strid utan förluster i skadade och sårade. Så även här. Genast vore sjukbärarna framme för att bispringa sina sårade kamrater ett barmhärtighetsverk som fordrar både mod och styrka. Man hörde de sårades klagan ackompanjerad av kul-

Lotz. Denne svarade jakande och snart voro vi i färten med att dricka en fjärdetar.

Sten kom in med handen full av rapporter om förbipasserande förband. Nu blev det till att skriva ner dem på kryptotelegram och sända in till staben. Det tog omkring tjugo minuter innan alla telegrammen hade avsänts.

När klockan slog åtta, det var på aftonen, hade det varit mörkt ett par timmar redan. Furir Lotz steg upp och tackade för välfägnaden, vilket även vi gjorde, och gick sedan ut i kvällsmörkret. Snart hörde vi motorsykelns bullrande bli allt avlägsnare för att till slut försvinna alldeles.

Omkring klockan 2030 ringde telefonen ånyo. Jag tog luren och svarade som vanligt: — "Höken, kom". Det var från uhrprästabens signalist som meddelade: — "Bryt stationen. Invänta lastbil som hämtar! Slut kom!"

— "Uppfattat! Slut kom!"

— "Klart slut!"

Jag omtalade för Sten ordern, samt skrev i stationsboken: "stationen bruten 2032". Att ta ner ledningen

sprutornas smatter och eldkastarnas väsande. Omhändertagandet gick raskt och transportererna bakåt kunde fortgå sedan vän och fiende enats om att göra upp i godo medan publiken drog sig från dessa hjärtalltande scener på slagfältet för att uppe på T 4:s i höstskrud klädda kaserngård äse en del hästuppvisningar. Det var spannkörning i gammal god stil. Därefter följde hoppningar av bl a underofficerarna, som i år vunno Kronprinsens pokal. Med den träning de fått i höst bör man nog tippa T 4-vinst även 1949. Lycka till! — Och därmed var det slut med uppvisningarna.

Före den väntande middagen i matsalen hade kamratföreningen årsmöte på Soldathemmet. Stadgenliga ärenden klubbades snabbt och beslutsmässigt av ordföranden som omvaldes med acklamation. Det blev en stunds diskussion kring frågan om damer ägde rätt att medfölja på kamratträffar. Man enades om att vid vinterträffarna skulle herrarna träffas utan damer, dock var och en obetaget att om läget så krävde medföra sin dam. En veteran gjorde härvid det populära inpasset "Hon följer mig i vått och torrt". Vad som i övrigt tilldrog sig se sekreterarens spalt.

I matsalen serverades därefter en utmärkt middag. Musikkåren underhöll med applådnipande melodier och man pratade och skrattade åt gamla exercisminnen. Så småningom var man emellertid framme vid avskedsstunden och man skildes åt under förhoppningen: — Vi ses igen på vinterträffen!

går fortare än att bygga upp den. Efter någon stund var allt som förut. Gamle Danielsson sade när vi var klara: — "Det var ju dumt. Nu kunde Ni ju lämnat telefonen här." På detta svarade jag: — "Jag undrar bara vad chefen hade sagt då!" Per Danielsson skratade gott: — "Ja, bara skämtade lite." Då kom lastbilen.

Vi tackade för det vi fått och önskade de båda gamla vänliga människorna all lycka och välgång i framtiden. Det var nästan med tomt hjärta som vi lämnade dem i sin grå stuga vid vägen. Vi tryckte än en gång deras valkiga, arbetsstyngda händer och lastade därefter våra pinnar på bilen. Bilen rullade bort och snart försvann det lilla ljus vi kunde se från den flämtande fotogenlampan.

Sedan blevo vi förlagda i en skola den natten. Nästa dag var manövern slut och vi återvände hem till kaseren. Men många gånger har jag tänkt på dessa två äldre, genompräktiga varelser. De visar, att de som har litet att ge, ger av fullt hjärta medan de som har av överflöd, ger mycket lite eller ingenting alls. Per Danielsson och hans hustru hörde förvissa till de förstnämnda. Jag kommer aldrig att glömma dem.

Några minnen från militärtjänsten på 1880-talet

En av kamratföreningens äldsta medlemmar, förre förvaltaren vid T 4, J. E. Örtenblad, berättar här hur en soldat hade det i gamla tider.

Svenska armén på 1880-talet bestod av infanteri, kavalleri, artilleri och fortifikationstrupper. 1884 uppsattes den första trängbataljonen. Stammanskapet vid infanteriet och kavalleriet utgjordes huvudsakligen av s. k. indelta. Vid artilleriet, fortifikationen och trängen av värvade. De värnpliktiga fördelades då, liksom nu, på de olika truppslagen.

Att bli antagen till volontär vid de indelta vapenslagen på 1880-talet var förenat med många formaliteter. Den som önskade bli antagen, hade att först vända sig till kompanichefen eller fanjunkaren på det kompani han önskade bli antagen vid. Var man icke förut bekant med vederbörande, fick man fullständigt redogöra för faderns namn och bostadsort m. m. samt vidare för eget namn, födelseår (genomgångna skolor) m. m. Var svaren till belåtenhet så blev man anmodad att inlämna skriftlig ansökan åtföljd av läkareintyg från militärläkare samt prästbetyg jämte andra examens- och tjänstebetyg även som intyg från fader eller målsman, om sökanden var under 21 år.

Efter en tid kom det order om, att en viss dag och timma infinna sig vid landshövdingeresidenset i länsstaden, för att undergå närmare prövning inför vederbörande regementschef och landshövding. Den 9. jan. 1888 kl 10 f. m. var jag och 6 andra ungdomar samlade utanför länsresidenset i Vänersborg och blev där mottagna av en gammal vänlig fanjunkare som hälsade oss välkomna och ordnade oss på ett led för att uppvisas för regementschefen översten m. m. Otto Fredrik Taube samt landshövdingen m. m. L. W. S. Lothigius, åtföljda av sina lysande staber. Vi blev i tur och ordning granskade och tillfrågade om namn, ålder och hemort m. m. Efter denna första inspektion fick vi order att stanna kvar på platsen och invänta order. Efter ungefär en halv timma blev vi inkallade i residenset och fick meddelande om vilka som blivit antagna till volontärer samt på vilket kompani vi placerats. Dessutom meddelades nr och om antagningen var med lön kr. 150:— per år, eller utan lön intills någon lön blev ledig. Avlöningen till off- och uoff-volontärerna vid indelta regementen på den tiden utgick från vakanta soldatnummer som då var sju på varje kompani. I vanliga fall var det så, att det inkom flera ansökningar till volontärsplatser än det fanns lediga löner. Var det nu så att det fanns flera sökande som blivit godkända, än lediga löner, blev de, som så önskade, antagna utan lön. Orsaken till att

det var så många som sökte volontärplatser vid indelta infanteriregementen, var att få genomgå den på den tiden mycket lärrika volontärskolan på Karlsborg. På den tiden fanns knappast några möjligheter för mindre bemedlade ungdomar, åtminstone på landsbygden, att få genomgå någon skola utöver de på många platser bristfälliga folkskolorna.

Den 8. maj 1888 låg ännu stora snödrivor kvar på den gamla Grunnebohedens exercisplats när de nyantagna volontär- och indelta rekryterna inryckte till sin första utbildning. Det första vi hade att göra var att ordna lite med förläggningen i baracken, ordna britsarna m. m. samt undersöka och avsmaka matsäckens innehåll. Någon ordnad välkomstmiddag stod på den tiden icke ordnad för de nyinryckta.

Dagprogrammet: Revej kl 5, kaffe hämtades i kokkärnen kl 5,30. Kl 6 var det uppställning, persedelvisitation och exercis till kl 12, med avbrott kl 8 för frukost som i allmänhet bestod av bröd, gröna ärtor och sill. Middagen kl. 12 var varannandag ärtor och fläsk varannan dag sluring (köttsoffa). Allt hämtades och äts i kokkärlet. Någon utrustning med bestick bestods inte. I vanliga fall användes fällkniven och de fem. Någon matsal med kök fanns inte. Maten tillagades ute vid kokgropar av utsedda kokkar och man åt antingen ute på marken eller inne i baracken. Så var det uppehåll under dygnets varmaste timmar till kl 4 då det återigen var exercis eller undervisning i soldatinstruktionen. Till kvällsmat kl 6,30 fick man havre- eller korngrynsgröt, och så återstod fritiden, då man skulle sköta all persedelvärd.

Så kom årets stora händelse, regementsmötet, som började omkring den 20 juni. Då var det liv och rörelse på heden. Man övade exercis och handgrepp, först i mindre formationer och så småningom upp till bataljon. Det var en ståtlig syn att se en välövad bataljon under exercis på gamla Grunneboheden. Mot slutet av mötet var det fältmarscher många, många mil och skarpskjutning på skjutbanan. Det var den tidens fälttjänstövningar. Någon manöver enligt nuvarande former förekom icke.

Förläggningen under regementsmötet var huvudsakligen tältläger. Varje kompani hade 10 à 12 stora, runda tält; dessutom var det en hel del fyrkantiga officers- och underofficerstält resta. Alla tält stodo väl inrättade på snörräta linjer och öppna platser. Man behövde på den tiden icke skydda sig mot den nu så fruktade faran från luften. Det var en stor-

En helt vanlig dag vid T4 K

Rapport från "Ökenfortet"

Ökenfortet ligger där inbäddat mellan rader av plåttak. Det är tidigt en morgon. Regnet piskar rutorna. Plötsligt följer ett öronbedövande ljud från ett blåsinstrument som med en gång fyller kompaniets lokaler. Yrvaken reser man sig från madrassen och fortast möjligt tas ett hopp ur sängen. Nu först anses avskedet av den ljuva bädden tagen. Men naturligtvis var första luckans pojkar omedvetna om revejlen. Dagunderofficeren visslar i pipan och störtar handöst in bland de sovande änglarna. Nummer och namn. — Straffet blev bara en timmas tidigare revej nästa morgon. "Ja, aldrig ro, aldrig vila, bara gno och alltid kila."

Efter att ha tagit sig en dusch återvänder man från tvättrummet som en ny människa.

Skarpa visslingssignaler ljuda som förkunna uppställning till mat. Med en gång står kompaniet på därför anbefalld plats och marschen sättes i gång till matsalen, där kompanierna så småningom intar formeringen, kallad kö. Utspisningen sker längs en disk där var och en förser sig med servis, vilken i tur och ordning fylls med choklad, välling och bröd. Med en servitörs vana lyfter man "kalasbrickan" och placerar sig vid ett av långborden. Med aptit avätes dagens första mål.

Ett sorl av röster och ett slammer av porslän fyller salen. Någon tappar hela brickan och en och annan en mugg. Allt kontrolleras. Bakom disken står diskorporalen och övervakar ordningen då kompaniet rycker in med servisen.

Sängarna bäddas och därefter tages ett morgonbloss i lugn och ro. Fem i halv åtta är det uppställning, utrustningen är då fullt klar och så kommer plutonchefen, han ser morsk ut, men vädret kanske inverkar till en del. Logementchefen stannar kvar på logementet och kontrollerar ordningen. Aj! där hängde en bit av lakanet under sängen, damm ovanpå skåpet och tofflorna i ordning. Tur att han såg det i tid.

Giv akt! plutonchefen tar plats framför plutonen. Avlämning! Visitation. Trots noga persedelvärd saknas en knapp, ett par skor oborstade. Sprängmarsch — In och korriger, tid en minut.

Exercis första passet. Avdelning framåt — maaarrrsch! Helt — oom! Avdelning halt! Efter en timmes tid avbryts exercisen av ett kommando som

artad och vacker bild att se de hundratals vita täkten omramade av röda byggnader och grönskande barr- och lövskogar. Det är ett minne som lever kvar efter gångna 60 år.

genast lätt fattas även av en mindre hörsam soldat.

Rasten är slut och så bär det åstad till övning. Ja, naturligtvis blev det till Balsberget strax väster om Råbelövssjön. Hållplatsen upprättas omedelbart och sårade anländer från stridslinjen. Personalen sättes här på ett verkligt hårt prov. Strax före halv tolv är vi åter framme vid Ökenfortet efter en vällyckad övning. Daglig tillsyn på huklarna hette kommandot, innan det vi knappast hunnit passera entrén till vårt läger och därmed är förmiddagspasset slut.

Matordonnansen kommer rusande i högsta fart och anmälan sker till uoff som syns komma med dagens första brev och tidningar. — 3037, tre brev — det var väl inte något emot i går, då fick han fem. Se där fick "Tomten" också ett brev. I täta led och med en snigels fart slingrar kompaniet in genom matsalens dörrar. Där bjuda på varmrätt och mjölk och gröt.

— Lämna av!, det är komp.-chefen som tar emot plutonerna. Giv akt! God dag soldater! I gensvar ljuder det från 107 man ett starkt: "God dag kapten". Mera allmänna saker som berör hela kompaniet meddelas och så är det formering till plutoner. Kompaniet står uppställt med noga urdragna och sotade gevär och allt tyder på att det är skolskjutning. Plutonerna marscherar till norra skjutbanan medförande tavlor, figurer och naturligtvis Armol-B. Efter hand ett skott eld. Markering 2392, femetta. 1912, bom. Efter skjutningens slut sedvanlig vapenvård.

I väntan på kvällsvarlden studeras flitigt dagens tidningar. På kvällen är Soldathemmet en plats där vi gärna gör besök. Där är alltid fullt med folk. Längs disken får man sin mjölk, kaffe eller vad man önskar. I det rymliga soldathemmet finns vidare inrett samlingshall, studierum och kanske det mest viktiga, telefonhytten, där alltid en trogen skara väntar på sin tur.

Tapto och tystnadssignal är det sista för dagen. Daguoff visiterar, logementchefen lämnar av och så är det tid att krypa ned till vila efter dagens krigarliv.

En av de många.

står julklassen från

Carl Anderson's
Linjev. 66, 76, 1766

KOMPANIAFTON

Det ringer som en fanfar i örnen. Kompaniafton! Det är något annat än kompaniuppställning, något helt annat än kompaniexercis och absolut icke att förväxla med det bittra kompaniförbudet.

Kompaniafton! Då släpps gäcken lös och man roar sig och varandra efter bästa förmåga. Mindre episoder från gemensamma övningar dras fram och berättas av kompaniets lustigkurrar. Typiska drag hos befälet gisslas och imitatorer och skådespelarembryon

De glada medverkande i 6. komp. kompaniafton.

fira festliga triumfer. Musikanter och sångare av olika kvalitet ha världens tacksammata publik.

Nu skall ingen gå och tänka sig att en kompaniafton ska vara som en revy- eller teaterpremiär. Inget är felaktigare. Den skall inte vara någon väl förberedd och gnisselfri pomadarevy. Dess charm är just improvisationen och de tekniska bristernas mångfald.

Låt oss höra vad som tilldragit sig vid kompaniaftnarna hos 4. och 6. kompanierna. I nästa nummer ska vi berätta om de övriga kompanierna.

EN SUCCÉS!

Det är 4. komp som sätter denna pretentiösa rubrik på sin kompaniafton. Att det också var en succés därom kunna Ni vara övertygade. Om man talar med en 4.-kompanist om kompaniafton lyser hans ögon av hemlig lycka. Det hela försiggick i matsalen, där kapten Kinnman till ackompanjemang av scenarbetarnas sista hammarslag hälsade hjärtligt välkommen. Så vidtog ett animerat slammer av kaffekoppar och tårtskedar, varefter föreställningen kunde börja. Som konferencier och regissör fungerade kompaniassistenten Christiansson, som i sitt inledningsanförande blygsamt omtalade att mycken liten tid offrats på förberedelser, varför det goda humöret fick ersätta vad som brast i framförandet. Och att det blev gott humör från början, det kan Ni skriva upp, när kompanivisan

med rungande eftertryck sjöngs av hela ensemblen. Efter några dråpliga sketcher framträdde Värmark och sjöng "Den första kyasan" under stort jubel. Skönsångaren och hjältetenoren Wessberg skördade stort bifall med sina vackra sånger. Så kom sista numret före pausen, en improviserad frågesportstund, där furir Wennberg (Lukas) och vpl Andersson (den Långe) och Holm sattes på det hala av kompass Chrischan. Så förfärligt halt var det egentligen inte men Holm åkte dit ordentligt och förlorade trots att inte Lukas visste vad nackband var. Som bestraffning fick så Holm redogöra för exercisens betydelse för den mänskliga utvecklingen och det gjorde han med den äran, trots att han till publikens stora förtjusning blandade ihop slutstycke med klackjärn.

I pausen serverades wienerkorv och potatismos med dricka och efter denna utvikning var det åter klart för drabbning på scengolvet. Fakiren Nilsson förbryllade auditoriet med sina stora nålar som han stack kors och tvärs genom kroppen till stor förskräckelse för många. Det blev åter sång, och värt att nämna är Rönns framträdande med "När allting är över", där publiken fick tillfälle att falla in i refrängen. Det växades många glada skratt och applåder mellan scen och salong innan allt var klart för slutnumret, alla tidens slutnummer, kolingakapellet. Det blev nästan överröstat av skratt och jubel och fick ge ifrån sig 4 å 5 extra nummer innan avslutningsvisan kunde sjungas och alla efter kapten Kinnmans avtackning trötta, glada och belåtna kunde bege sig "hem i sängen".

RYKTA HUVUD, MAN OCH SVANS!

är det klingande eftermälet från 6. komp kompaniafton där blivande med. stud., vanliga studenter och vanliga vpl kokat ihop en fantastisk och mycket välsmakande soppa. För att inte göra likadant som 4. komp började 6. komp med korven, som distribuerades med van hand av Rönbeck, som varit servitör en sommar på Falsterbohus, där dom ju också har en stor matsal. Under glada allsänger, som Norberg ledde med eleganta armvispningar och höga läten, aväts korv, potatismos, senap och dracks ett glas öl (klass I). Dessförinnan hade kompech kapten Brunnby, utan att tупpa, hälsat alla välkomna. Men det var de sceniska muntrationerna som alla väntade på. Fröjdappan nr 1. Fogelberg hälsade med de vanliga ursäkterna om alltings bristfällighet och kort därpå var det klart för det bejublade inledningsnumret. Motivet var hämtat ur den bistra verkligheten och alla var från början på det klara med att det här kommer att bli kul. På see-

nen stod en trupp under förberedelser för avlämning och efter en stund kom så, vilket var alldeles väntat, kompech och hans adjutant för att ta emot. Att inte taket trillade ner när fanjunkaren gjorde sina mimiska krumelurer och kaptenen sina tuppar förvånade mången. De båda förebilderna satt själva nere i salongen och skrek och skrattade åt varandra. Humöret stod alltså högt redan från början. Programmet var sedan upplagt på två avdelningar med paus för kaffedrickning och fotografering emellan avdelningarna. Då ett fullständigt referat av utrymmesskäl icke låter sig göras tar jag endast några plock i programmet. Mästersångaren Nordström sjöng praktfullt på något sla-

viskt språk om svarta ögon och kuplettsångaren och pennfäktaren Kölemo föredrog ett par utmärkta kupletter i känd Karl Gerhards-stil. Andersson, Bark och Jönsson spelade briljant på dragspel och trion Beijer-Olsen, Bengtsson och Rydh sjöng några vackra negro spirituals. Det var en musikalisk prestation av högsta klass. Finalen med omkvädet "Rykta huvud, man och svans" möttes av ovationer och bifallet ville icke sluta förrän kompech anbefallde lystring och tackade arrangörerna för en rolig, trevligt hopkommen och framförallt smaklig anrättning.

B. B.

Några lustigheter

Löjtnant P. försöker på sitt bildrika språk ge sin gode vän löjtnant A. en föreställning om hur grosshandlare K:s dotter tog sig ut vid senaste middagsbjudningen: Du har kanske sett sådana där fotografier av folk som genomgått plastiska operationer i ansiktet. Under det ena fotografiet står det "Före" och under det andra "Efter".

— Javisst, sådana har jag sett, svarade löjtnant A.

— Nåväl, sade löjtnant P. Hon ser ut som "Under tiden".

Den alltid glade kapten K. är på hemväg tillsammans med löjtnant B., vars humor inte precis ligger på ytan. På vägen passera de ett hus, där det lyser ur översta fönstret. Kapten P. knuffar till löjtnant B. och säger: — Där uppe där det är tänt har jag släkt.

Löjtnant B. förstod att det var en sorts rolighet och passade på då han nästa kväll passerade samma fönster tillsammans med fröken A.: — Där uppe där det är tänt har jag en moster.

Han: — Aldrig förr ha dessa sköna ord "jag älskar" kommit över mina läppar.

Hon: — Nej, det kan jag väl förstå — ni talar ju genom näsan.

I stallet. Rekrut 2587 Swadén tampus på mindre förtrolig fot med den något svärflirtade hingsten Max. Sergeanten finner handlaget något förryckt och ömmar för den vanryktade hästen: "För tusan, karl, ta längre tag på halsen!"

Swadén: "Sergeant, halsen är inte längre."

Kom i håg

att årsavgiften för år 1949 är 3 kronor och att detta belopp insättes på postgiro nr 76571

Skandinaviska soldatmötet i Oslo

Borgmästare W. Simonsson, Häsleholm, var tillsammans med kapten G. Clemedtsson, Trensung kamratföreningens representanter vid sommarens soldatmöte i Oslo. Borgmästare Simonsson skildrar här sina intryck från den minnesvärda resan.

Soldatmönstring

Velkommen til Norge du gamle soldat
fra øst og fra hist ned' ved Sundet.
Velkommen til samvær som god kamerat
et broderlig blodsband er bunnet.
Og nu vil vi koble geværet
og glemme det "grål" som har været.

I tusinde år brat vi lanser og sverd
og flyttet på gjerder og grenser.
Men senere innså vi gjensidig verd
og uvær tar slutt — og det rønser.
I kjøl og i kyst er de hegnet
de grenser, naturen har tegnet.

Blant brødre er alltid en viss sjalusi
om plassen i skyggen og solen.
Og titt vil en jevnføring utad lett gi
ett preg av "betyget" i skolen.
Men oftest går jublen fra massen
til den som er "sterkest i klassen".

Forlengst er vi ferdig med strider og nag
og glemte er historiens fakta.
Og Tordenskjold, Marstrand og en sarkofag
er stroket og henlagt ad acta.
Idag har vi monstring, soldater
som gamle soldat-kamerater.

Det första skandinaviska soldatmötet ägde rum i Oslo sistlidens midsommar.

Själva midsommaraftonen embarckerade vi tåget i Häsleholm för avfärden till den norska huvudstaden. Tågförbindelserna äro goda. Redan i Halmstad kunde vi taga plats i den direkta vagnen till Oslo. I Halden höll tåget några minuter, varunder vi passade på att från stationsområdet betrakta den ståtliga klippfästningen Fredriksten, som från sin svindlande höjd blickar ned över staden. Det var en viss känsla för oss svenskar att betrakta denna slutpunkt för vårt stormaktsvälde. Här sammanträffade vi med ett flertal Södra skåningar, däribland överste Winberg och den gamle vitskägge korpralen Holm.

Vid ankomsten till Oslo var inkvartering ordnad på Vestheim privatskole, där deltagarna voro förlagda med deltagare från olika länder blandade i varje sal. Från Danmark hade anlånt flera soldatföreningar, särskilt den livaktiga föreningen i Næstved, som mött upp med en manstark trupp.

Midsommar firas ej i Norge och midsommardagen är ej helgdag. Trots detta voro restaurangerna väl besökta midsommaraftonen.

Soldatmötet inleddes midsommardagen med en officiell frukost på Vestheim privatskole, anordnad av lottorna. I densamma deltog omkring 115 personer.

Klockan 1330 ställde deltagarna upp på skolgården med respektive lands nationsflaggor och alla soldatföreningsfanorna i teten. Med Oslo divisionsmusikkår

i spetsen avtågde så deltagarna i sträng militärisk ordning genom stadens gator till Studenterlunden mitt emot stortingsbyggnaden. Vid Wergelandsstatyn hälsade Norges tf överbefälhavare generallöjtnanten Ole Berg, Oslos byformand Stokke och Norges soldatförbunds president, disponenten Chr. Solheim deltagarna välkomna. Vidare talade formanden i Danske Soldaterforeningens Landsråd Julius Serlev och översten Torsten Winberg.

Dagen ägnades i övrigt till sightseeing i staden och kamratlig samvaro med de norska värdarna.

Påföljande dag började redan klockan 0930 med besök i den berömda skulptören Vigelands ateljéer, där ingenjör Schack höll en orienterande föreläsning om Vigeland och hans konst. Därefter besågs den stortade anläggningen med alla dess konstverk, som enligt uppgift hittills lär ha kostat c:a 25 miljoner kronor och ännu ej är fullt färdig. Från Vigelandsmuseet avreste vi med Holmenkollenbanen till Frognerstern, där lunch serverades. Vid besöket här uppe hade gästerna även möjlighet bese det originella skidmuseet. På kvällen voro vi inbjudna till en ståtlig middag i Oslo Militære Samfunn, där soldater i över hundraåriga uniformer paraderade. Härunder dryftades gemensamma problem och höllos flera tal varjämte fosterländska sånger från de olika landen sjöngos. Stämningen var hög.

"Soldatens dag" firades på lördagen på Akerhus fästning, dit även kronprins Olav infunnit sig. Klockan

Norges tf OB generallöjtnant Ole Berg talar vid Wergelandsstatyn.

kan 0800 hissades den norska flaggan under sedvanlig honnör, varefter följde korum av felprest Aabjörnsen. Omedelbart därefter dånade saluten från det strax intill på vällen uppställda salubatteriet. Det var välkomsthälsningen till den ståtliga engelska kryssaren "Devonshire", samma kryssare med vilken norske kungen under kriget företog överfarten till England och som nu sakta stävade in i Oslos vackra hamn. Kronprins Olav uttalade i ett kärnfullt anförande sin glädje över de tidigare aktiva soldaternas samhörighetskänsla för den nordiska gemenskapen och underhöll sig en stund med deltagarna, varefter fästningen och slottet förevisades. Innan avmarschen från slottet överräckte grosserer Serlev en fana till Norges Soldatförbund från Det Danske Soldatråd.

Kl. 0900 marscherade samtliga deltagarna jämte lottorna med fanor och musik från slottet till fästningsplatsen, där förbimarsch ägde rum inför kronprinsen och försvarets överkommando, representerat av generallöjtnanterna Berg och Øen, general Beichmann och kommandör Kjeve. Kronprinsen passerade mellan leden och hälsade varje deltagare särskilt. Här efter tog disponent Solheim till orda och meddelade, att Norges Soldatförbund beslutat tilldela kronprins Olav sin högsta utmärkelse som ett tack och en hyllning för att han ställt sig som förbundets höge beskyddare samt fäste medaljen på hans bröst. Kronprinsen tackade hjärtligt för utmärkelsen och riktade detta tack jämväl till alla de soldatföreningar, som voro representerade. Han slutade sitt tal med att önska alla ett trevligt och utbytesrikt uppehåll i Norges huvudstad.

Efter högtidligheten ställdes färden i militärbilar till Hvalsmoen, en sex mils bilfärd i den norska naturen med den mest hänförande utsikt över de snöbelagda fjällerna. De å Hvalsmoen förlagda ingenjörtrupperna demonstrerade bl. a. den från kriget så kän-

Nationsflaggor och soldatföreningsfanor vid hälsningsceremonien.

da Bailey-bron, en konstruktion som bygger på mecanoprincipen och tål en belastning upp till 70 ton. När denna bro första gången kom till användning natten mellan den 26—27 november 1942, passerades den av 10,000 soldater, och den säges ha påskyndat krigets slut. Å Hvalsmoen serverades även militär lunch.

Efter återkomsten till Oslo på kvällen bjöd Oslo stad på middag å Frimurareløgen, där många tal höllos och den officiella delen av mötet avslutades. Det ståtligaste och bäst framförda talet var överste Winbergs.

Söndagen användes av deltagarna till utflykter i Oslos omgivning, däribland till Horten och Oskarsborgs fästning.

Vi för vår del fortsatte med Dovrebanen genom den vackra Gudbrandsdalen till Trondheim. På tåget hade vi turen träffa en norrmann, som kunde giva en målande beskrivning på krigshändelserna där 1940. Tyskarna kommo söderifrån och engelsmännen väster från Andalanes. Där Gudbrandsdalen är som trångst, endast ett par kilometer bred, stod ett häftigt slag, därvid tyskarna tack vare sina stridsvagnar lyckades slå sig igenom. Märken efter striden syntes tydligt i ett litet stationsområde, där tyskarna lagt in ett sextiotal dödade i den lilla träkyrkan och sedan satt eld på densamma. Kyrkan var nu under återuppbyggnad.

Vädret var hela tiden strålande och i Oslo var det mycket varmt. Men när vi kommo upp på Dovreplatån c:a 1100 meter över havet var det endast ett par grader samt blandat regn och snö. I Trondheim ösregnade det, men då vi kommo in i Sverige över Storlien, blev det åter sommar.

Detta soldatmöte och denna resa är ett minne, som sent skall glömmas.

Nästa år planeras liknande möte i Danmark.

Den frivilliga fritidsundervisningen

Kårens personalvårdsassistent, militärpastor G. Lindvall ger en återblick på verksamheten inom den frivilliga fritidsundervisningen.

Fritidsstudiet vid våra militära förband är av gammalt datum. Det har alltid funnits folk, som utnyttjat den relativt rundliga fritiden under värnpliktsjämsgöringen till studier. Studiecirkeln är ingalunda någon nymodighet innanför kaserngrindarna. Den har där prövats under årtal av såväl befäl som manskap. Teoretisk undervisning per korrespondens och praktiska övningar i snickeri- och motorverkstad likaså.

Och likväl är den frivilliga fritidsundervisningen i den mening vi här talar därom något ganska nytt. Inte till ären, ty den har ju nu prövats i ganska många år, sedan den upptogs under den första beredskapstiden. Men något nytt så tillvida att densamma organiserades och stödes praktiskt och ekonomiskt av de militära myndigheterna. För T 4:s del bär kärehefen närmast ansvaret för dess genomförande. Han biträdes därvid av personalvårdschef och -assistent samt bildningsrådet, bestående av representanter för det fria folkbildningsarbetet på orten och av ombud för kårens olika personalkategorier. Anslag utgår av statsmedel med kronor 2.700 per år. Undervisningen har sin givna plats i veckoprogrammen och får icke störas av kvällsövningar och kommanderingar.

Det nya med den frivilliga fritidsundervisningen framgår emellertid främst av dess omfattning. Fritidsstudiet är inte längre en angelägenhet för blott ett fåtal. I densamma deltar nu inemot hälften av kårens manskap. Två kvällar i veckan under höstmådena — undervisningen är koncentrerad till oktober — december — samlas alltså cirka 250 man till teoretiska och praktiska övningar under erfaren lärares ledning. I lektionssalar, baracker och verkstäder lyser flitens lampa.

Vad är det då man studerar? En intresseundersökning före starten för att utrona önskemål beträffande ämnesval etc. gav till resultat, att de kurser, som tidigare om åren varit anordnade och som med hänsyn till disponibel lärarkraft även i år kunde genomföras, alltfört tilldrogo sig största intresset. Ett förslag till kurs i fotografering, framkallning och kopiering vann ävenså stort gillande. Önskemål om kurser i spanska språket, matlagning, smide, elektroteknik, reklameknik etc. jämte kompletteringskurser för studenter i franska, latin, biologi och matematik framställdes av en och annan men ha ej i år kunnat förverkligas.

De kurser, som genomförts eller ännu pågår, blir alltså följande: Komplettering av studentbetyg i tyska (12 elever) och engelska (8), nybörjarkurs i engelska (20), träslöjd (14), motorkännedom (20), husdjurens sjukdomar och hovbeslag (9), bokföringens grunder och handelsteknik (9), maskinskrivning två kurser (20+14), ridning två kurser (20+20), radioteknik (19), fotografering, framkallning och kopiering (18), musikteori (12), räknestickans användning (12) och psykologi (9 elever), inalles 17 olika kurser med 247 deltagare.

Den enskilda korrespondensundervisningen, till vilken bidrag lämnas för 75 proc. av kurskostnaden in till 30: — kronor, sedan 3/4 av kursen genomgås, har samlat 14 elever. Bland dessa kan nämnas sådana som matematik, spanska, jordbruksekonomi, specialmatematik, försäljningsteknik, engelsk grammatik, differential- och integralkalkyl, frihandsteckning o. s. v.

Årets kursverksamhet lider nu mot sitt slut. Det är då glädjande att konstatera, att även nuvarande värnpliktsomgång med tacksamhet mottagit den förmån, som den frivilliga fritidsundervisningen erbjuder. Mot den ringa avgiften av 3: — kronor i anmälningsavgift har tillfälle givits dem att fördjupa sina kunskaper i skilda ämnen och skaffa sig färdigheter i nya, som kan bli till glädje och gagn i framtiden. De har också fått möjlighet till vettigt utnyttjande av fritiden. Måhända har också hos en och annan intresset väckts för fortsatt fritidsstudium, när militärtjänsten en gång avslutats.

Vad är FRO?

Bakom dessa tre bokstäver döljer sig namnet på en ganska ny organisation Frivilliga Radioorganisationen, som har tillkommit i syfte att bereda för radiosignalering intresserade möjlighet till vidmakthållande av under militärtjänsten erhållna färdigheter. Även om man inte fullgjort sin värnplikt har man möjlighet att bli med i FRO. Det anordnas nämligen kurser i telegrafering och radioteknik och var skulle en yngling med förmåga att sköta en radiostation bli placerad i det militära om inte på signalavd, och trevligare tjänst kan man inte få. FRO anordnar även årliga lägerkurser dels på sommaren och dels på vintern. Dessa kurser få räknas som fullgjord befälsutbildning och för den signalpersonal, som erhållit befälsgrad är ju detta ett utmärkt sätt att bibehålla (ev vinna) högre grad. Vid kurserna erhålles fria resor vid in- och utryckning samt fri förläggning och förplägnad. Härvid är att märka att FRO väljer sådana platser som bör passa var och en. Under den gångna sommaren anordnades kurser på ett flertal platser i landet

Kamratföreningen fältpost 21925

Ett av kårens många fältförband från beredskapstiden har, i likhet med flera andra, sedan krigsslutet hållit ihop i en kamratförening. Om denna trevliga sammanslutning berättar här dess sekreterare, avdelningschef Ake Nilsson, Malmö.

Från föreningens första sammankomst på restaurang Kungsparken i Malmö augusti 1945. Stående ses ordf. kapten Alvar Medin.

När vårt fältförband sommaren 1944 hemförlovades var mänskligt att döma freden nära förestående och en tanke uppkom osökt att åter få räkas under fredliga förhållanden. Det är givet, att fem års beredskapstjänst sammansvetsat förbandets personal till en stark enhet. De flesta av pojkarna hade tillhört förbandet sedan det uppsattes år 1940 och delat vedermödor och glädjemen under dessa beredskapsår, och många vänskapsband hade knutits. Den goda kamratanda, som alltid rått på vårt kompani resulterade således i ett förslag väcktes, att bilda en kamratförening. En interimstyrelse utsågs och år 1945 utgick kallelse till samtliga pojkar, som under åren vid något tillfälle varit knutna till fältpost 21925. Vår maning till samlig förklingade icke ohörd. I augusti 1945 samlades ett 80-tal man i Malmö för att slutgiltigt bilda en kamratförening, som fick namnet Kamratföreningen Fältpost 21925. Givetvis blev vår avhållne kompanichef kapten Alvar Medin självskriven ordförande. Återseendets glädje var allmän, och festmiddagen gick av stapeln i Kungsparkens restaurang under bästa stäm-

bl. a. i Gottskär utanför Göteborg. Att övningarna i huvudsak förlades till klipporna med möjligheter till härliga bad behöver väl knappast omtalas och att beskriva hur skönt det var går inte — det skall upplevas. Under kommande vinter planlägges ett vinterläger till Transtrand i februari eller mars månad.

ning. Även den kvinnliga personalen var anmodad ansluta sig till vår förening och till vår glädje hade tre lottor och lika många sjuksköterskor hörsammat vår inbjudan. Vid detta första sammanträde utformades föreningens stadgar. Med hänsyn till att föreningens medlemmar äro utspridda över hela södra Sverige beslöts, att samtliga medlemmar skulle erläggas samma resekostnad oavsett avståndet till Malmö. Vidare beslöts, att en kamratträff skulle anordnas vart tredje år.

Hösten 1948 var det åter tid för kamratmöte och detta förlades till Malmöhus gamla ärevärdiga slott i Malmö. Intresset för Kamratföreningen hade tydligen icke svalnat under de tre år, som gått, utan sekreteraren kunde med nöje konstatera en oförändrad numerär. Ordförande och styrelse återvaldes för nästa treårsperiod. Efter förhandlingarna, som fördes i Skovgaardssalen tågade mannarna i slutna trupp till slottets riddarsal, där en ståtlig festmåltid väntade. Glädjen att åter få träffas återspeglades i den redan från början goda stämningen, och föreningens egna förmågor bidro till, att stämningen under aftonens lopp oavbrutet stegrades. Dagen därpå företogs en rundtur å Malmö kanaler, varefter gemensam lunch intogs i Tunnelns månghundraåriga källarvalv.

Vi ha under åren kunnat konstatera, att vår förening har en mission att fylla. Den vidmakthåller intresset för det rent militära samtidigt som den utgör en förenande länk mellan kamraterna, som tillhört vårt fältförband. Vår förhoppning är, att ännu fler av den personal, som tillhört förbandet, kommer att ansluta sig till vår kamratförening till glädje för sig själva och till styrkande av beredskapsandan under rådande oroliga förhållanden.

Styrelsen utgöres av: ordf. kapten Alvar Medin, Malmö, sekr. avdch Ake Nilsson, Erik Dahlbergsgatan 3, Malmö, tfn 30540, kassör kamrer Ove Hallberg, Malmö, klubbmästare kemigraf Gösta Hallström, Malmö.

Fjäll, snö, sol och skidor i lagom proportion till radioutbildningen kan väl vem som helst orka med. Till alla signalister ges här till sist ett råd: Gå med i FRO till nytta och nöje för Dig själv och till gagn för Ditt förband och Ditt land!

73/—vq

Fanjunkare Bergström på Katja.

Det som ligger en närmast om hjärtat och som vi alla bäst känner till ur hästsportsynpunkt sett, sedan vi sist hade ett exemplar av denna tidskrift i vår hand, torde väl vara uppvisningarna på Hästens dag på T 4. Förberedelserna påbörjades med ett mera specificerat program cirka 14 dagar före. Ett kruz var att till kadrljen utvälja 8 lämpliga hästar av lika färg och med förutsättningar att klara av det ej så lätta programmet. Valet föll efter en del experimenterande på Tor, Trumf, Turf, Kol, Rip, Pewe, Santos och Sving. Som de utvalda voro på rätt olika utbildningsståndpunkt, saknade inte de första samövningarna sina poänger. Tack vare regissörens och huvudrollinnehavarens löjtnant Nordenskjöld goda smil och humör, kom det hela till ett lyckligt slut.

Så var den stora dagen inne. Vi hade hoppats på strålände sol med stor publikanslutning, men tyvärr kom fader Pluvius, (d. ä. äldre romersk vattenspridare) med sina regntyngda moln och lät publiksiffran stanna vid knappa 1000-talet åskådare. Men de som trotsat vädrets makter fick sig i alla fall till livs en uppvisning, fylld av hippologiska poänger.

Det började med en ståtlig defilerings av alla deltagande ryttare, ett trettiotal ekipage. Och så var det klart för uppvisningarna. Det segerrika underofficerslaget visade upp sina hästar i en trevligt upplagd banhoppning. I den följande programpunkten visade uoff sin klass genom att klart segra i den populära grupp-hoppningen. Så följde kadrljörkning med tvåspann. Under tiden sadlade hemvärnets ungdomsavdelning sina hästar för att under sin populära ledare, sergeant Lindén rida "förlja John". Detta program gjorde också stor succés och det var en fröjd att se livsglädjen

och framåtandan hos de unga pojkarna. Så var det klart för fartmomentet, en häcklöpning runt ridbanan med 2 heat och final. Skriv opp att det satsades friskt på raksträckorna.

Efter pausen, under vilken kärens eget föl med moder framför anspansskärra framfördes på ridplan, följde så de båda stora slagnumren. Först spannkörning. Löjtnant Nordenskjöld och fanjunkare Bergström med var sitt sexspann, överfurir Andersson med ett kronspann och sergeant Lindén med tandem. Det var god hästkultur som präglade denna uppvisning, liksom sista numret en musikkadrlj med de åtta ovan nämnda fuxarna.

Allt som allt lades med denna hästuppvisning en stor succés till de tidigare, även om den ekonomiska succén på grund av vädret icke blev så stor som förut. Vi hoppas att de influerna medlen i alla fall ska räcka att finansiera de resor som T 4 hästsportkassas representanter kommer att göra under nästa säsong. Och så till det gångna årets tävlingar.

Årets första stora meeting inträffade i början av maj i Eksjö. Där startade de flesta av våra ess. Dominerande ekipage från vår sida blev löjtnant Paulsson—Nalle, fanjunkare Bergström—Sving och fanjunkare Carlsson—Katja. Av resultaten att döma visade T 4:s representanter en lovande form inför de kommande dusterna.

Göteborg nästa! Här blev kanske inte resultatet vad vi väntat. De enda framgångar vi hade, voro placeringar för sergeant Ohlsson—Kol och fanjunkare Bergström—Rip. Tyvärr råkade här en av våra större kanoner, sergeant Lindén, ut för en beklaglig olyckshändelse. Hans älskade Nabob (det vackraste han vet på jorden) råkade vid en jordvall göra en dubbel Mollbergare med pik, varvid adjutanden på 1:a stod på den s. k. nöten, (seismografen i Uppsala ur funktion) och ådrog sig härvid en kraftig hjärnskakning. Så var ett av våra ess ur räkningen för säsongen.

Nu till tändstickornas stad. Här generalrepeterade det senare så segerrika uofflaget sergeant Ohlsson—Kol, fanjunkare Bergström—Nabob och fanjunkare Carlsson—Katja, Pewe. Det gick som en generalrepetition skall gå. Sisådär. Fanjunkare Bergström—Nabob och löjtnant Arvidsson—Rip stod för de bästa individuella prestationerna genom att placera sig respektive 6 i Lätt A och 3 i Lätt B.

Så strax före midsommar gick färden till Stockholm. Ett utförligt reportage från detta evenemang är att finna i föregående nummer av denna tidskrift.

Löjtnant Paulson på Nalle.

Våra hippologer (d. ä. äldre grekisk benämning på beriden anspannare och har ej med hoppa lågt att göra) kom inte åter i elden förrän långt efter midsommar. Slagfältet var denna gång Kristianstad. Här voro uoff åter segerrika. Herrar Bergström—Nabob, Ohlsson—Kol och Carlsson—Katja visade åter framfötterna.

Som ättlingar av de frejdade vikingar blev längtan till havs så småningom våra ryttare alltför svår. Tåg till Nynäshamn! Här inträffade ett obehagligt tillbud. Den stora och väldeliga hästen Mia råkade ut för en våldsamt akut halskatarr med hög feber. Veterinär måste tillkallas, men var finna en sådan mitt i natten? Varenda station på linjen Nynäshamn—Stockholm uppringdes, men utan resultat. Till slut anträffades rätte mannen i Södertälje, han som skulle kunna bispringa den nödställda. Några hekto sulfatiazol genom näsborrarna (en hästkur) förbättrade något situationen. Våra vikingar kunde embarkera och i den ljusa sommarnatten ställdes färden under sammetsblå himmel över salta vågor mot gutarnas ö. (Angfartyget Gotland. Vem gnäggade?) Alla har väl läst beskrivningar om slavskeppen, som gingo mellan Afrika och Nordamerika. Där var det trångt, men det måste sägas, att hade hästen Mia haft så stort utrymme som en negeralav, hade hon känt sig som stående ensam på Hötorget i Stockholm. Detta om resan.

Men motgångarna skulle fortsätta. Ett rykte hade spridit sig, att Mia hade fått kvarka (d. ä. hästars benämning på kikhosta), varför hon omedelbart vid landstigningen i Visby förpassades till A 7:s sjukstall. Vid nästa dags veterinärbesiktning råkade löjtnant Arvidssons Pewe snubbla och i rena försräckelsen hosta till, varvid veterinären omedelbart förpassade den andre av dessa förpestade T 4-hästar till sjukstallet. Som det senare skulle visa sig var detta något ont som hade gott med sig. Pewe fick nämligen

delat både spiltat och ohyra med A 7:s stallgumse. Vid den slutliga veterinärbesiktningen blev han friskförklarad om än med någon tvekan. Mycket tack vare samvaron med sin nye spiltkamrat visade nu Pewe en framåtanda och framför allt hopplust, som aldrig tidigare. (A 7:s stallgumse fick vid vår avresa 2 kg Ljunglövs matsnus som tack för visad vänlighet). Hoppbanans hinder var trevligt och fyndigt anordnade, men bland dem saknades dock till hästkötare Ingemanssons besvikelse de så välkända raukarna. Löjtnant Arvidsson lyckades på ett grandioöst sätt lotsa fram "energiladdade" Pewe till en seger och en tredje placering. Allting på ön var vackert och agolikt, men hästkötare Ingemansson yttrade dock när ringmurens ruiner sjönk vid horisonten: "Där var så ryseligt määgrra frontimmer!"

I grått novemberstämning för nysa hemkomne stallofficeren löjtnant Nordenskjöld till Stockholm för att, som han trodde, endast för tränings skull deltaga i Civila Ryttsförbundets stora hösttävlingar. Men ödet ville annorlunda. På Tor placerade han sig hedersamt som nr 10 i dressyrtävlingen av 28 startande. Bland dessa fanns både olympiaryttare och fullblods-ekipage. Hans totalt rutinerade och mycket unga häst Eos lyckades i hoppning under sin erfarne ryttare utmärkt väl, trots att banan var knixig och svår. Mia med löjtnant Ohlsson i sadeln lyckades över förväntan. Hon vann en hoppning, där det gällde att under 2 min taga så många hinder felfritt som möjligt. Den lilla duktiga hästen orkade med 20 hinder.

Med hänsyn till den gångna säsongen kan vi nog se fram mot nästa säsong med relativt stor tillförsikt. De gamla hästarna såsom Nabob, Katja och Pewe stå sig fortfarande, och unga hästar att hoppas på äro säkert bl. a. Sving, Trumf, Solist, Santos, Tor och Eos.

BOX.

Sergeant Lindén på årets vinstråkaste häst Nabob.

Redan i tidigare nummer av Snapphanen har konstaterats att T 4 håller sig väl framme, då det gäller motorsport. I de mera racerbetonade tävlingarna (scramble och rundbana) är det främst furirerna Abrahamsson, Andersson och Persson, som representerat kåren. Abrahamsson torde vid det här laget räknas till de bättre i gamet. Alla ha ju egna maskiner och detta möjliggör ju deras deltagande i tävlingar av nämnt slag. Kronans fordon få inte användas för hastighetstävlingar och därför är det i huvudsak orienterings- och tillförlitlighetstävlingarna som tilldragit sig personalens intresse. 1948 har ju inte varit något ljusst år för motorsporten i vad avser landsvägstävlingar. Endast en civil tävling — en s. k. motorfälttävling — har fått hållas och denna ägde rum söndagen den 30 sept. T 4 deltog på tvenne platser — i Hälsingborg och i Kristianstad. På den förra platsen var det endast individuell tävlan med en dag- och en nattetapp och här placerade sig fanj. L. Svensson som nr 1 jämte två hälsingborgare med 0 prickar medan fänrik Lemgart med endast 1 prick kom närmast efter, alltså på 4. plats. I Kristianstad gick det inte fullt så bra individuellt medan T 4 i lagtävlingen tog hem kapten D. Wollins vandringspris genom löjtn Jakobsson, serg Håkansson, krp Nilsson och vpl Åberg.

I båda tävlingarna har den nya tävlingsformen med endast förare i varje ekipage kommit till användning. De, som tidigare ha varit med om dylika tävlingar enligt modell förare jämte kartläsare, hålla nog den senare formen för trevligast. Det har sagts att ur militär synpunkt är den nya formen att föredraga. Varför? Skall det vara motorsport som huvudmotiv får man nog bortse en del från det rent militära värdet. Dessutom synes det slöseri med utrymme att i en personbil färdas endast en person, när bilen rymmer fem. Den gamla tävlingsformen ger ju inte bara sportsligt utbyte utan var dessutom populär av den anledningen att mera än en kunde få nöje av att komma ut och se sig om på vägarna. De civila motormännen anse i de flesta fall den nya tävlingsformen långt ifrån populär och önska de gamla hederliga tävlingarna åter. De skänkte nytta och nöje såväl före, under som efter själva tävlingen. Saken kan tydligen diskuteras.

T 4 har haft nöjet att få anordna I. MID första DM i motortävling. Tävlingen som alltså var öppen för samtliga truppförband inom I. militärområdet, gick av stapeln 18.—19. nov. med vissa grenar hemma vid

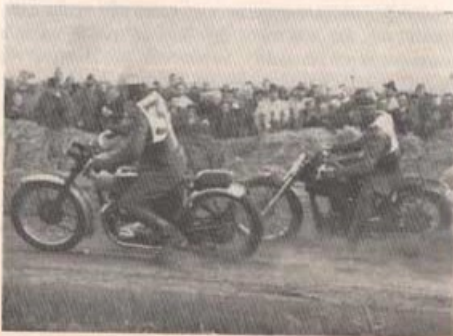
Furir Abrahamsson (till vänster) i full speed under scrambletävling.

T 4 och vissa grenar uppe i Småland. Grenarnas antal var 4 och omfattade i huvudsak följande:

Gren I. Orienterings- och tillförlitlighetstävling omkr 25 mil med en nattetapp på T 4 och en dagetapp på 11 mil (Grenledare fanj. L. Svensson). Tävlingsbanan gick på vägarna i trakten av Traryd och Strömsnäsbruk under natten och vid Hinneryd under dagen. De vägar, som valts voro kanske inte de allra bästa och mängden förare frågade sig om banan gick fram över "lingonröda tuvor". Man saknade dock de ombesjunga flickorna från Småland, vilket förklaras av att bebyggelsen inte var särdeles stor där tävlingssträckan hade lagts. Ett 30-tal bilar och lika många motoreyklar ställde upp till start och alla i den förhoppningen att vinna. Det skulle inte dröja länge förrän dessa planer kunde skrinläggas av mängden och om inte förr, så när den vita sträckan skulle avverkas. Och det var grenledarens mening också. När sista ekipaget kom i mål, var T 4:s alltid morgonpigga musikkår uppe och lät svenska arméns revej ljuda ut över den småländska bygden. Vilan för de tävlande hade varit av olika omfattning — för de flesta dock endast någon timme. En hel del kunde dessutom fortsätta och ta igen sig sedan nattens "ohyggligheter" satt p för vidare deltagande. Dagetappen hade sitt centrum i Hinneryd och de olika sträckorna avverkades med växlande framgång. Tävlingen var lagd i form av stjärntävling med start och mål på samma plats och med 4 olikfärgade sträckor — ett system som visade sig hålla synnerligen väl, samtidigt som funktionärsorganisationen förenklas i stor utsträckning.

Gren II: Körskicklighetsprov (Grenledare Regin A. Carrwik). De tävlande förelades här vissa körprov, som det gällde att avverka på viss tid. Det var inte många som lyckades komma prickfria — inte ens ur garaget som var prov nr 1.

Gren III: Prov i materialkännedom (Grenledare Regin A. Carrwik). Denna gren avsåg att pröva de

tävlandes förmåga att snabbt iakttaga och lokalisera vissa fel, som kunna uppstå på en bil resp. motoreykel. Att prova kylarvätska visade sig inte alla helt behärska och att kontrollera positionslampan på motoreykeln var en sak, som man lätt ville glömma.

Gren II och III ägde rum på T 4.

Gren IV: Prov i vägtrafikstadgan (Grenledare Regin A. Carrwik). Att man här valt en militär besiktningsman till grenledare är ju självklart och det var många kinkiga frågor, som förelades de tävlande. Har en läkare i tjänsteärende förkörsrätt? Och hur bred får en lastbil vara? Svara fort och svara rätt. Denna gren var nu inlagd i gren I, vilket inte bidrog till att göra det hela lättare.

Sedan samtliga tävlingsgrenar avverkats ägde prisutdelning rum, varvid Överste K. Hagberg kunde glädja sig åt att T 4 erövrat I. MID vandringspris i skarp konkurrens med garnisonskamraten P 2. Major Svensson fungerade som överledare och såg till att allt klaffade väl, vilket det gjorde till nöje för såväl tävlande som arrangörer.

T 4 motorklubb har också aktivt deltagit i motorsporten under 1948. Den 1 augusti anordnade klubben sin första scrambletävling ute på det s. k. Åhusfältet. Det var årets hetaste dag för såväl arrangörer, tävlande som publik och detta blev ett krus för klubben. Arrangemang och förare kostade stora summor och det är ju meningen att publiken skall komma i stora skaror så att ekonomin går ihop. Tävlingsledare Kapten Ström skulle tidigt på dagen kunnat sjunga i likhet med i operetten Oklahoma: "Oh what a beautiful morning" — men det gjorde han inte med tanke på konkurrensen från badstränderna. Att det var vackert väder var nog bra, men det var allt för vackert. Publiken, som skulle komma, föredrog ett svalkande bad vid någon härlig strand (Finjasjön undantagen!). Det var endast omkr 1.500 "hjärtar" och "hjärtinnor", som denna dag framburo ett stort offer på motorsportens altare genom att värmen till trots komma tillstädes. Själva tävlingen som sådan var lyckad och banan tyckte alla förarna om. Publiken var nog av den uppfattningen, att man helst skulle velat se hela loppet och många bortsågo helt från det faktum att människan är flyttbar. Banchefen ville lära svenska folket att se scramble — man får hoppas att det inte blir på T 4 MK bekostnad. En klok och erfaren man yttrade till tävlingsledningen: "Ni ska skaffa Er en bra donator". Ja, det vilja vi göra omedelbart och uppmana denna härmed: "Träd fram, träd fram..."

Den nyanlagda scramblebanan har blivit en ypperlig övningsplate för motoreykelutbildningen vid kåren. När klubben nästa gång, någon gång i maj 1949, an-

Några glimtar från mc-tävlingen mellan T 4:s och P 2:s underbefäl den 6/10 1948

I strålände väder och i trakter som man nog kan säga vara Skånes vackraste, drabbade den 6/10 1948 T 4:s och P 2:s underbefäl samman i ädel motorfälttävling. Tävlingen, som förlagts till Linderöd, leddes på ett mycket förtjänstfullt sätt av fanjunkare Lenart Svensson T 4, och denne, sin vana trogen, hade ej sparat sig för att göra tävlingen så trevlig och så krävande som möjlig. Banan, vilken var upplagd i form av en stjärna, var uppdelad på fyra etapper och den sammanlagda körsträckan uppgick till omkring 10 mil. Denna sträcka, som under vanliga körförhållanden ej kan tyckas vara så lång, gick emellertid fram på små skogsstigar, över decimeterbreda spångar, över stock och mellan ordentliga "stenbumlingar". Varje mc, detta var ju fortskaffningsmedlet på tävlingen, var bemannad med förare och kartläsare. Med tanke på att det under tävlingens gång visade sig vara många gärdesgårdar att passera behövdes nog bägge därest man ville komma vidare på banan. Efter det körningen avverkats var det inlagt ett specialprov för såväl förare som kartläsare. Här fick förarna visa sina kunskaper i den allt annat än lätta vägtrafikstadgan och kartläsaren fick tillfälle att visa sin skicklighet i att hantera sitt vapen (gevär). Det visade sig efter det körningens avslutats att tävlingen (lagpriset) skulle slutgiltigt avgöras just på dessa prov. Det är lätt att förstå den spänning som behärskade såväl deltagarna själva som de olika representanterna från de bägge förbanden vilka följde tävlingen såsom åskådare. Det tippades vilt på bägge håll. Men trots att optimismen nog var störst inom P 2-läget hindrade detta inte att T 4 till slut tog hem segern, även om denna var knapp.

I tävlingen är såsom lagpris uppsatt ett vandringspris vilket skall erövras tre gånger av samma förbands underbefälsskär innan det har nått sin slutliga hemort. Priset står för närvarande på T 4:s furirmäss och frågan är nu om T 4:arna skall lyckas med att i fortsättningen slå vakt kring detsamma.

Låt oss hoppas att denna första motorfälttävling mellan garnisonens underbefäl har blivit upptakten till många spännande och roliga duster till den personliga färdighetens och det goda kamratskapets fromma.

H. H.

ordnar sin andra tävling, har kanske banan lagts om något och då hoppas klubben att alla nuvarande och förtvarande T 4-ingar möta upp mangrant för att se verklig scramble.

L. S.

SKYTTE

SSM PÅ PISTOL

Ett stort skytteevenemang ägde rum här vid kåren under sensommaren, då T 4 pistolskytteklubb hade fått äran att arrangera Sydsvenska mästerskapen på pistol, en uppgift som klubben skilde sig från med stor heder. Detta betygades också av tävlingens namnkunnigaste deltagare, olympiamedaljören och mångårige mästerskytten Torsten Ullman.

Mästerskapskjutningen har börjat. Tredje man från höger är Torsten Ullman, slutlig segrare i klass B.

Tävlingsledare, hedersledamöter och tävlingsjury, däribland fr. v. major Svensson, T 4, major Hammarlund, P 2, landsfiskal Ebbeson, Hässleholm, och major Rutbeck, T 4.

Det har sagts att en av staden Hässleholms fördelar är att man så lätt kan komma därifrån. Av detta följer att möjligheterna att komma till staden inte heller äro dåliga. Belägg för detta fick man vid 1948 års Sydsvenska mästerskap på pistol, där inte mindre än 180 skyttar från hela södra Sverige ställde upp. När T 4 pistolskytteklubb fick i uppdrag att anordna tävlingen var det med en viss tvekan som styrelsen accepterade. Först och främst gällde det att få kårchefens medverkan. Översten visade sig nu som alltid förstående och lovade all hjälp och därmed var ju saken klar. Riktlinjerna drogös upp och söndagen den 29. aug kl 0800 sköt första skjutlaget. Sedan tre skjutlag med 30 skyttar i varje avverkat huvudskjutningen samlades man till korum, som hölls av kyrkoherde A. Sjögren, Hässleholm, och under medverkan av T 4 musikkår och sångkör — en verkligt högtidlig stund i den vackra söndagsmorgonen. Efter korum fortsatte skjutningen med skjutlag nr 4, där Torsten Ullman tilldrog sig allas intresse. Han hade ju nyss kommit hem från olympiaden och frågan var om han tänkte lägga beslag på titeln Sydsvensk mästare på pistol — en titel som inte var obekant för honom. Först sedan, alla skjutlagen avverkat huvudskjutningen började kampen om mästerskapet. Det var spänning från början till slut och först sedan knallen efter sista skottet ekat, kunde man räkna ut resultaten för dagens mästare. I klass B blev det Ullman medan i klass A se-

gern hemfördes av förutvarande T 4-furiren H. G. Hansson, Hässleholm. Hans seger var knapp och det var först efter omskjutning som hans 1. placering var klar.

Sedan skjutningarna väl voro över hade sekretariatet sin brådaste tid med att göra prislistan klar. Med fanj N. Lundström och fröknarna S. Andersson och E. Pannert i sekretariatsbussen kunde protokollet snabbt göras upp och prislistan föreläggas prisutdelaren överste K. Hagberg vid den festmiddag, som arrangerats i T 4 vackra matsalsveranda, där musik-kåren konserterade under musikdir Ingvar Larssons ledning. Det var många och vackra priser — som i huvudsak stadens affärsmän skänkt — som nu erövrades av pistolskyttar från olika platser i Sydsvrige.

Som tävlingsledare fungerade major S. Svensson med biträde av fanj E. Ek och L. Svensson. Tävlingen blev synnerligen lyckad, vilket Ullman särskilt poängterade i sitt tacktal. Som belöning för goda tävlingsarrangemang erhölet klubben en av mästerskytten bland deltagarna hopsamlad penningsumma, vilken skall användas till vandringspris inom klubben.

Ja, så hade T 4 pistolskytteklubb genomfört sin första stortävling på ett enligt deltagarnas utsago synnerligen förtjänstfullt sätt och nu väntar man på ännu större och krävande uppgifter till pistolskyttets fromma enligt parollen: "Vaket öga — säker hand, beredd att värna ålakat land".

L. S.

IDROTT

ALLMÄN IDROTT

Fria idrotten vid kåren har under säsongen präglats av arbete på att så många föreningsmedlemmar som möjligt skulle avlägga godkända prov på riks-idrottsförbundets idrottsmärke. Med detta för ögonen har sektionen ordnat diverse poängtävlingar både på fritid och tjänstgöringstid och glädjande nog har intresset varit stort. Hur många märken föreningen slutligt kan redovisa är inte riktigt klart ännu, men siffran kommer att hålla sig omkring 375 vilket skulle betyda, att fjolårets goda resultat skulle överträffas.

Föreningens klubbmästerskap, som ganska sent på säsongen gingo av stapeln, omfattade två klasser, en för de fast anställda och en för de värnpliktiga, och samlade många deltagare.

Resultat:

Klass A (fast anställda):

100 m	Serg Möller 12,7 sek.
400 "	Vol Nilsson 60,4 sek
1500 "	Furir Fredriksson 4,55,4 min
Längd	Fänrik Lemgarth 5,62 m
Höjd	Löjtnant Eek 1,73 m
Kula	Serg Rydlund 10,48 m
Diskus	Furir Pripp 30,44 m
Hgr	Vol Eriksson 51,75 m

Klass B (värnpliktiga):

100 m	Vpl Borslöv 11,8 sek
400 "	" Sjöberg 56,8 sek
1500 "	" Jönsson 4,23,0 min
Längd	" Sjöberg 6,28 m
Höjd	" Wiberg 1,68 m
Kula	" Persson 10,63 m
Diskus	" Lindhé 31,60 m
Hgr	" Nilsson 56,75 m
Stafett 1000 meter:	2. komp 2,14,8 min.

Den årligen återkommande kompanistafetten om fabrikkör Dahlströms vandringspris blev i år en spännande historia. 4. och 8. komp hade vardera två in-teckningar och det gällde att se vem som skulle behålla priset. 8. komp vann efter en spännande löpning och fabrikkör Dahlström lovade vid prisutdelningen på stående fot att skänka ett nytt pris.

HANDBOLL

Handbollen hör vintersäsongen till. Föreningen deltagar i Skåneserien och efter hittills avverkade matcher ligger laget itoppen och det är goda förhoppningar om att laget ska kunna genomföra serien

på ett hedrande sätt. Detta till stor del beroende på det uppoffrande arbete, som nedligger av handbollsektionen. Redan tidigt i höst satte sektionen i gång med den cupturnering, som först i början på december avslutats. Varje kompani inom kåren anmälde lag och från början blev det strid på kniven. I denna turnering förmådde inte befälslagen hävda sig mot kompanierna, fast ubeflaget nådde semifinalen, där det dock blev tvärstopp mot 2. komp, vars lag tidigt fick finna sig som favoriter till slutsegern. Som finalmotståndare fick 2. komp Tyg 3 och finalen, som vanns av 2. komp blev en match helt i publikens smak.

I militärmästerskapen i handboll blev det tvärstopp för de våras del i Ystad vid match mot I 7. I första matchen vann T 4 en komfortabel seger över Lv 4 på hemmaplan och laget visade här goda takter inför ett par hundra åskådare.

Till Ystad ställdes färden utan större förhoppningar på seger, ty ryktet om I 7-lagets styrka hade nått kåren, och trots helhjärtad insats av de våra blev det stryk med 16—9. I 7 ställde upp med landlagamålvakten Ove Pettersson i mål och med ett flertal kända stjärnor och det hjälpte inte att Hersaley och Njoo Nilsson i spetsen för T 4-ingarna gjorde allt, vad de kunde, Ove Pettersson var omöjlig.

För att genomföra dessa cupturneringar fordras funktionärer av olika slag och idrottsföreningen ber att få framföra tack till envar, som utan ekonomisk gottgörelse ställt sina krafter till förfogande.

ORIENTERING.

Orienteringen har fortfarande svårt att få vind i segeln, men tendensen är ju den, att intresserade förredraga att representera specialföreningen inom orten och så är det också här i stan, där Hässleholms orienteringsklubb vuxit sig stark. Helt naturligt orienteras det dock en hel del både i tjänsten och på fritid och på nyåret gäller det för idrottssoff att få i gång ordentliga träningstillfällen, ty till våren arrangerar kåren DM i budkavle och med ordentliga förberedelser är det ingen tvekan om att de våra ska kunna hävda sig. Detta framkom tydligt efter de kårmästerskap i budkavle som under säsongen anordnats. Tävlingen omfattades med stort intresse och banläggaren, fanjunkare Lundström, hade strängt trevliga banor nordväst om Hässleholm. Inte mindre än 32 lag ställde upp och det lyckades väl för befälslagen, ty underofficerrarna segrade betryggande före officerare och underbefäl.

I vplklassen gjorde Tyg 3 en god insats och fick in två av sina lag på de fyra första platserna. K. P.

Meddelande från sekreteraren

Vid det talrik besökta årsmötet på Kårens dag den 26 september valdes ny styrelse, vilken sedermera på styrelsesammanträdet konstituerade sig på följande sätt: ordförande överste K. Hagberg, Hässleholm, vice ordförande f. d. telegrafkommissarie Brorström, Kristianstad, sekreterare kapten B. Brunnby, Hässleholm, vice sekreterare fanjunkare L. Svensson, Hässleholm, kassaförvaltare fanjunkare P. Liedholm, Hässleholm, vice kassaförvaltare fanjunkare C. Linell, Hässleholm, övriga ledamöter: kapten G. Clemedtsson, Trensund, adjunkt A. Höllfors, Hässleholm, nämndeman V. Rundberg, Tyringe, borgmästare W. Simonsson, Hässleholm, och nämndeman A. Svensson, Häglinge. Revisorer blevo löjtnant Th. Olsson och fanjunkare T. Tullberg, Hässleholm, med löjtnant S. Stiernborg och fanjunkare E. Ahlström, Hässleholm, som suppleanter.

Nästa kamratträff kommer traditionsenligt att bli vinterträffen och den är bestämd till söndagen den 6 februari. Det slutgiltiga programmet är icke fastställt ännu men jag kan ju avslöja att det bl. a. blir en förmälig riduppvisning i ridhuset (väl uppvärmt) samt en förevisning av aktuell militär film. Det hela

kommer naturligtvis att avslutas med en enkel middag på stadshotellet med taffelmusik av kårens musikkår. Mera om denna träff utsändes separat till medlemmarna i början av det nya året.

På årsmötet höjdes röster för utgivandet av Snapphanen fyra gånger om året. Detta vann allmänt gillande och beslut fattades härom. Och nu blir alltså ärade medlemmar av år 1949 uppvaktade med tidningen vid följande ungefärliga tidpunkter: mitten av mars, början av juni, början av september och strax före jul.

Till följd härav nödgades man emellertid höja årsavgiften för 1949 och beslut fattades att fixera denna till 3 kronor.

Föreningens medlemsmål kommer att bli den gamla från 1935. Denna kommer att försäljas vid vinterträffen och kan även mot postförskott tillsändas medlemmarna.

Utdrag ur kårorder

Skolor, kurser, utbildning.

Biträdande lärare vid RS: Öfurir Grimbäck.
Löjtnanterna i res Ringblom, Helme, Rydén och Wrannert hava genomgått kaptenskurs 1. och 2. omg.
Serg Y. Lövgren har genomgått signaluoffkurs.
Serg Rydenvik har genomgått arméns motorskola.

Elever vid FL:

Furirerna Olofsson, Bogren, 81 Nilsson, 450 Nilsson, 144 Hansson, 155 Persson, 83 Nilsson, 6344 Bengtsson och Vilhelmsson.

Elever vid AUS:

Furirerna Önnhagen, Lindström, Mjörnmark, 135 Svensson, Boo och Leifbert.

Elever vid kadettskola:

Furirerna Bondesson och 3235 Persson.
Elev vid bilmejskola Tyg 3 (fortsatt ubefutb) Furir Weiland.

Personaltjänst:

Ut-nämningar: Till kapten löjtnant Ö. Bager-Sjögren fr o m 1/8 1948. Till löjtnanter fänrikarna Oldenstein, Arvidsson, och L. Ohlsson fr o m 1/9. Till sergeanter

furirerna Hildinge, Pettersson och Håkansson fr o m 1/9. Till fanjunkare serg Andersson Tyg 3 fr o m 1/10.

Överförd personal:

Från Fälttygkåren (Tyg 3) till underhållstrupperna hava överförts fanj Ek, Alm och Andersson, serg Jarlid, Söderberg och Finnberg, öfurir Sundling samt furirerna Bengtsson och Nissimo.

Aterinförda i aktiv tjänst: Serg Linderfalk såsom såsom sjuvuff vid A 3.

Aterinträde i res: F. serg i res A. I. Lundström har beviljats återinträde som serg i res med placering vid T 4.

Avförda ur rullorna (av åldersskäl): Majoren i res Sjöbring och kaptenen i res Korch.

Avsked: Serg Tellander fr o m 1/10 kvarstår lönlös under 2 år för tjänstgöring vid kartverket.

Placeringar: Kapten Svennemark tjänstgör vid arméns motorskola fr o m 1/10 och kapten Ström placeras fr o m 1/10 vid ainsp underhållsavdelning.

Gynna våra annonsörer

Bergströms Pappershandel

SVEN CEDERQVIST

HÄSSEHOLM

TELEFON 206

S. Wifstrands

Bosättningsaffär

1:sta Avenyen

Osby

Sågverks AB

- Trävaror i parti och minut -

Telefon Osby 241

A.-B.

Häggström & Burnett

213 96

Söderg. 14, Malmö

239 39

FÖR HERRAR MED KLÄDKULTUR

JULHANDLA i

BENGTSSONS
JÄRNHANDEL

TELEFON 13, 312

Gå till

BRANNINGS

FRYKHOLMSGATAN

NÄR DET GALLER

UR ♦ GLASÖGON

Egon Westrell AB., Malmö

IMPORT - EXPORT

N. SELANDERS Guldsmedsaffär

HÄSSEHOLM

Telefon 56

Att gå på **KONDIS** är liktydigt med att gå på
STURES CONDIS

STORTORGET 4 - TELEFON 1455

*Ni sitta bekvämt i trösam miljö —
Ni stortrins*

— Stäckars alla civilister
som blir bortklemade
på bekväma

DUX

madrasser

NORDBLADS

Cykel- & Sportaffär

REKOMMENDERAS

Huvudaffären: Röingegatan 8 - Telefon 125
Förlägen: Akaregatan - Telefon 966

HÖRNAN

Hjälper Eder med Edra
Möbleringsbekymmer

FINJAGATAN

Möbler
Mattor
Gardiner
El. Armatur

Vårt motto är:
Högsta kvalitet till
Lägsta priser

Telefon 52

MÖBEL
BRYGGAREGATAN

KRONOGRAFEN

— universalinstrumentet —

- ◆ NORMALUR
- ◆ TIDTAGARE
- ◆ AVSTANDSMÄTARE
- ◆ HASTIGHETSMÄTARE

I våra butiker kan Ni välja bland ett flertal
högklassiga schweiziska precisionskronografer

ASU

A.-B. SVENSKA URDEPOTEN
Malmö - Stockholm - Göteborg - Helsingborg

**HILMA LUNDQVISTS
KONDITORI**

REKOMMENDERAS
GOTT KAFFE — GOTT BRÖD
Telefon 394

GA MED I
KAMRATFORENINGEN
KOM MED VID
KAMRATTRÄFFEN I FEBRUARI

Snapphanen

Tidskrift för Kungl Skånska trängkårens kamratförening